

خبرها

داودی: تهیه‌کنندگی در سینمای ایران صرفاً بر مبنای تجربه شکل گرفته است

ایستا : ابوالحسن داودی گفت : در همه رشته‌های سینما تخصص به معنای کامل آن کم و بیش وجود دارد که عموماً عبارات از کسانی هستند که در این رشته‌ها تحصیل کرده‌اند و تجربه اندوخته‌اند. اما چند تهیه‌کننده را در ایران سراغ دارید که در این رشته تحصیل کرده باشند؛ تهیه‌کنندگی در سینمای ایران صرفاً بر مبنای تجربه ستنی شکل گرفته و غالب شده است. به همین دلیل ملاک اصلی تهیه‌کننده بهتر، سرمایه بیشتر و حساب بانکی پتر و محسوب می‌شود. در حالی که تهیه‌کننده تخصصی در غالب موارد می‌تواند حضور شخصی در سرمایه‌گذاری فیلم نداشته باشد بلکه سرمایه‌ها و آورده‌های یک فیلم را مدیریت کند. این کارگردان تأکید کرد: تهیه‌کنندگی تک‌محصولی که تفکر غالب تهیه‌کنندگی را در سینما شکل می‌دهد به طور سنتی کاری به برنامه‌های درازمدت سینما و زیرساخت‌ها و ضرورت تخصصی شدن حرفه‌ها ندارد و بیشتر به فکر برنامه‌های مقطعی برای پیشبرد و عرضه محصول خود است و به همین دلیل سرنوشت و آینده سینما جز در حیطه تعریف شخصی در برنامه‌ریزی‌های او نقشی ندارد.

صبا: فیلم توان جذب مخاطب را دارد

راضی هستم و امیدوارم بتواند در زمان نمایش با مخاطبان ارتباط برقرار کند. چون داستان فیلم یک ملودرام اجتماعی و عاشقانه است و توان جذب مخاطب را دارد.»

سلیمانی: پس از سال‌ها خستگی ام دورفقت

پروین سلیمانی بازیگر قدیمی و کهنه‌کار سینما در مراسم افتتاحیه جشنواره فیلم‌های خاص گفت: «پس از ۶۵ سال خدمت، امشب خستگی‌ام در رفت. امیدوارم باز هم زنده باشم تباری شما کار کنم. دوست ندارم خانه‌نشین

شوم، دعا کنید حالم بهتر شود تا دوباره کارم را شروع کنم. پوران درخشنده کارگردان سینمای ایران و دبیر نخستین جشنواره فیلم خاص نیز با اشاره به اینکه شایسته دبیر هست متولیان امروز زودتر از اینها معطوف این گروه از بیماران شود گفت: در این نقطه آمار بسیار تاسف‌انگیزی را در روئند فیلمسازی شاهد بودیم به طوری که تنها ۷ فیلم سینمایی و ۳۸ فیلم کوتاه با موضوع بیماری خاص در ۲۶ سال بعد از انقلاب اسلامی ساخته شده‌است. نخستین جشنواره فیلم خاص از ۲۵ تا ۲۹ اردیبهشت‌ماه در فرهنگسرای خانواده برپا خواهد بود و در طول سه روز ضمن نمایش فیلم نشست‌هایی با حضور پزشکان برگزار می‌شود.

شورچه: حساسیت مسئولین کم شده است

فارس : جمال شورچه کارگردان پیرامون وضعیت سینمای دفاع مقدس گفت : سینمای دفاع مقدس از تک و تا افتاده به این جهت که فیلمسازی که در زمینه دفاع مقدس کار می‌کردند دلسرد شده‌اند و در این ژانر به لحاظ کارگردان و نویسنده ریزش شده است. دفاع مقدس سعی می‌شود تعدادی فیلم حضور یابد و سینمای دفاع مقدس و انجمن سعی می‌کند خودش را همچنان حی و زنده نشان دهد ولی آن طور که باید و شایسته مقطع حساس و بسیار درخشان تاریخ انقلاب ما است، متأسفانه به آن بها و پرداخته نمی‌شود.

سینایی: اگر منتقدان این قدر درباره صادق هدایت اطلاعات دارند، خوشحالم

سینمایی ما : خسرو سینایی گفت : «من تعجب می‌کنم که بعضی از دوستان منتقد عنوان کرده‌اند فیلم «گفت‌وگو با سایه» حرف تازه‌ای برای مخاطبان هدایت نیست و همه مسائل طرح شده درباره زوایای آشکار و پنهان هدایت را می‌دانستند. احساس کردم اگر همه منتقدان ما این قدر از علاقت شخصی هدایت در مورد دیدن فیلم‌های اکسپرسیونیستی نظیر «مطب دکتر کالیگاری» و «نوسفراتو» آگاه باشند خیلی مسئله خوشحال‌کننده‌ای است.» این فیلمساز گفت : «این فیلم را برای بازگو کردن نکاتی ساختم که انتقال آنها فقط از طریق سینما امکان‌پذیر است و نمی‌توان آنها را در کتاب‌ها پیدا کرد. در کتاب‌ها فقط اشاره می‌کنند که هدایت به سینمای اکسپرسیونیستی علاقه داشت. ولی اینکه کدام سینمای اکسپرسیونیستی و فیلم‌های وابسته به آن، مشخص نیست.»

یک هفته با سینمای ایران

بیم و امید یک سینمای امیدوار

بابک غفوری آذر

■ **خبر هفته**

فیلمسازی بیضایی : اینکه بهرام بیضایی نگارش فیلمنامه جدیدی را به پایان رسانده و قصد دارد آن را جهت دریافت پروانه ساخت ارائه دهد حتی اگر در تمام سال‌های اخیر مدام شنیده شده باشد باز هم جذابیت‌های خاص خود را دارد. بیضایی که از سگ‌کشی به بعد تمام فعالیت‌های سینمایی اش با مشکل روبه‌رو شده است باز هم عزم خود را جزم کرده است فیلم جدیدی بسازد و در این راه ترجیح داده است این بار جزئیات اندکی از فیلمنامه جدیدش را منتشر کند تا در فضای آرام‌تری مقدمات ساخت فیلمش را فراهم

کند. تجربه نشان داده که حتی

صدور پروانه ساخت هم نمی‌تواند تضمینی برای ساخت فیلمی از سوی بیضایی باشد و باید تا زمان شروع رسمی فیلمبرداری فیلم صبر کرد تا با قطعیت گفت بهرام بیضایی ساخت فیلم جدیدی را شروع کرده است. اما فارغ از به نتیجه رسیدن یا نرسیدن فیلمنامه جدید این فیلمساز فریخته سینمای ایران، فعالیت هنری او قابل توجه است. عملکرد و نوع نگاه فیلمسازی مانند بیضایی باعث شده است که میزان فعالیت آنها و حضورشان در فضای فرهنگی جامعه ملاکی برای ارزیابی میزان آزادی‌های هنری و فرهنگی کشور باشد و از این منظر توقف اجرای نمایش «مجلس شبیه در ذکر مصاب...» در آستانه تشکیل دولت جدید به عنوان محدودیت‌های جدید فرهنگی کشور در آن مقطع ارزیابی شد.

بیضایی که بعد از سگ‌کشی عمده فعالیت‌های خود را در تئاتر متمرکز کرده بود با طعنه گفته است که فکر نمی‌کند دیگر کسی بخواهد دوباره او در تئاتر کار کند و به این صورت دوباره به سینما روی آورده است. باید منتظر ماند و دید که سینما چقدر او را بپذیرا خواهد بود.

■ **حاشیه هفته**

۱ – جذابیت وصف ناپذیر کن : جنجال‌ها برسر چگونگی حضور سینمای ایران در این دوره جشنواره کن با اعلام رسمی تشکیل چتر سینمای ایران و نمایش ۱۸ فیلم ایرانی در بازار کن فروکش کرد تا نهایتاً نظر آن گروه از سینماگران که قائل به حفظ ارتباط سینمای ایران با

یک هفته با سینمای ایران

بیم و امید یک سینمای امیدوار

این مشاوره رسانه‌ای حتی به اعلام متفاوت فروش فیلم‌ها در منابع خبری مرجع و انعکاس آنها در رسانه‌های گروهی هم منجر شده تا رقابت فیلمسازان به شیوه‌های جدیدی برسد. پیگیری این جریان می‌تواند دستمایه‌های حاشیه‌ای خوبی برای هفته‌های آینده باشد.

■ **چهره هفته**

ابوالفضل جلیلی : ابوالفضل جلیلی به قول خودش روزهای متفاوتی را تجربه می‌کند. او در تلاش برای ارکان عمومی فیلم ماقبل آخرش «گل یا پوچ» است و ظاهراً به نتایجی هم رسیده است. این فیلمساز عجیب سینمای ایران که از میان سیزده فیلم کارنامه‌اش تنها یک فیلم نمایش عمومی داشته در چند سال اخیر مدام در رفت و آمد میان جشنواره‌های مختلف جهانی بوده و به عنوان یک عضو شاخص سینمای جشنواره‌ای ایران مطرح بوده است. او البته در همین حضورهای جشنواره‌ای از به نمایش درنیامدن فیلم هایش در ایران استفاده شایانی برده است و خود را به عنوان فیلمساز خلاف جریانی که فرصت نمایش آثارش در ایران فراهم نمی‌شود معرفی کرده است. هر چند اساساً در تمام این سال‌ها اکثر فیلم‌های جلیلی به تهیه‌کنندگی شبکه دوم سیما تهیه شده‌اند و اراده جدی هم برای نمایش عمومی فیلم هایش وجود نداشته است اما نمایش عمومی فیلمی از او بعد از سال‌ها می‌تواند اتفاق جالبی باشد. گل یا پوچ پیش از این در جشنواره بیست و چهارم فیلم فجر به نمایش درآمده بود که البته واکنش چندانی هم برنیانگیخته بود. فیلم قرار است در چند سینما ارکان شود و جلیلی از حالا به موقعیت جالبی که ارکان این فیلم برایش به وجود می‌آورد فکر می‌کند. البته چند سال پیش شبکه دوم سیما تعدادی از فیلم‌های جلیلی را پخش کرد. باید منتظر ماند و میزان موفقیت فیلمی را که اساساً خارج از مناسبات تولید سینمای ایران ساخته شده، آرا بیاورد.

■ **فروش هفته**

برقراری آتش بس : صدراعزینی فیلمی که همه آن چیزی را که مخاطب امروز می‌خواهد در خود دارد عجیب نیست. آتش بس که با تبلیغات جذابش، تماشاگرش را از همان ابتدا در جریان فضای فیلم قرار می‌دهد متوسط فروش روزانه‌اش را از رقم ۱۰ میلیون تومان فراتر برد و باعث شده دستیابی به رقم ۵۰۰ میلیون تومان در تهران برای فیلم قابل دسترس باشد. فیلم تا به حال مرز ۲۵۰ میلیون تومان را در حالی پشت سر گذاشته که تازه هفته چهارم اکرانش را آغاز کرده است. در مقام دوم ازدواج به سبک ایرانی قرار دارد که با آن‌که چندان چشمگیر شروع نکرد اما آهسته‌آهسته رقم فروش روزانه‌اش را افزایش داد تا ضمن حفظ پیوستگی مداوم، افزایش فروش را نیز تجربه کند. ساخته برزایرگر حسن فتحی حالا هوو را هم پشت سر گذاشته و به فکر رسیدن به مرز ۴۰۰ میلیون تومان است. فروش ازدواج به سبک ایرانی رقم متوسط فروش روزانه‌ای در حدود ۷ میلیون تومان را نشان می‌دهد که تقریباً ۲ میلیون بیشتر از متوسط فروش روزانه هوو است. فیلمی که با وجود همه تلاش‌های کارگردان و سازندگانش به منحنی نزولی رسیده است و احتمالاً در هفته آینده تعویض خواهد شد. با این همه فروش هوو تا همین جا نشانه مشخصی است از اینکه علیرضا داوودنژاد باید در همین سبک سرخوشانه و رها فیلم بسازد. اما عنوان پر فروش ترین فیلم در مجموع در اختیار زبردخت هلو است که به مرز ۲۵۰ میلیون تومان رسیده و با آنکه عملاً اکرانش به پایان رسیده اما به لطف سینماهای متفرقه و خارج از گروه تماشاگرش را همچنان جذب می‌کند. گروه‌های جانبی هم موفق‌تر از سال قبل این‌ها می‌دهند. یک تکه نان در کمال تعجب از مرز ۸۰ میلیون تومان هم گذشته و مربای اشتهای شیرین در تلاش برای رسیدن به حد ۵۰ میلیون تومان است.

سال سوم ■ شماره ۷۶۴ *شوق*

نگاه منتقد

حکایت غم‌انگیز و باورنکردنی کن و متولیان سنگدلش

هاتری جما

«گابریل گارسیا مارکز» با همانظر که دوستانش صدایش می‌زنند «گابو»، مجموعه داستانی دارد به نام «حکایت غم‌انگیز و باورنکردنی ازندیاری ساده‌دل و مادربزرگ سنگدلش» که سال‌ها پیش از این بهمن فرزانه آن را در انتشارات امیرکبیر منتشر کرده است. شاید آن سال‌ها که به جلد بنفش آن نگاه می‌کردیم و کتاب را به دست می‌گرفتم حتی در خیال متصور نبودیم که روزی مطلبی در مورد جشنواره کن نوشته شود که از داستان مارکز برای تیرش الهام گرفته باشد. البته شباهت در همین جا تمام می‌شود اما به قول قائل این حرف، حکایت همچنان باقی است. جشنواره فیلم کن همواره برای سینمای ایران طلسمات عجایب بوده است. چه آن سال که فیلم چریکه تارا را به عنوان «خط شکن» در جشنواره‌ای که هنوز «کان» نامیده می‌شد داشتیم و چه سایه‌های بلند باد که در این جشنواره به عنوان نماینده‌ای از سینمای ایران شرکت داشت؛ و چه آن سال که سینمای ایران با طعم گیلاس یکی از قله‌های جشنواره کن را فتح کرد و چه سال‌هایی که سینمای ایران همواره در بخش اصلی یا بخش‌های دیگر این جشنواره نماینده داشت؛ این جشنواره برای سینمای ایران حکم کیمیا را داشته است. حتی همین امسال که فیلمی از سینمای ایران در جشنواره کن حضور ندارد، همچنان نام برظطراق این جشنواره می‌تواند دل هر کارگردانی را بلرزاند. یادم هست که همین هفته گذشته در جایی خواندم که با ژستی تبلیغاتی، حتی اشاره شده بود که فیلمی از سینمای ایران، اولین نمایشش را در بازار فیلم کن خواهد داشت. حتی کار به جایی رسید که در مطبوعات نوشتند، آن فیلم جشنواره فیلم فجر را نادیده گرفته است و در آن شرکت نخواهد کرد، چرا که پس از نمایش در بازار فیلم کن به سرعت ارکان خواهد شد. جادوی نام جشنواره فیلم کن، البته آن قدر دوام داشته است که شماری از سینماگران و یک تشریه سینمایی را به واکنش و دارد تا بگویند این جشنواره اگر امسال فیلمی از سینمای ایران را در سبد نمایش ندارد؛ پس جشنواره کن جشنواره‌ای است که سیاسی است و به فیلم‌های مشکوک جایزه داده است. حتی در جایی یک حرکت «خودجوش» می‌رفت که عرصه درآید به این مضمون که لطفاً جشنواره فیلم کن را تحریم کنید! چرا حضور سینمای ایران در یک جشنواره سینمایی این چنین مهم است و یک «ارزش» محسوب می‌شود؟ بادمان هست که یک سال فیلمی از مرحوم موریس پیلا را در جشنواره کن که ریاست هیات داوران آن دوره را بازرگر قیدفرانسوی اوبوتنان برعهده داشت جایزه نخل طلا را برد، و اما می‌دانید عکس‌العمل حاضرین پس از اعلام فیلم «دزخ شیطان» چه بود؟ آنها پیلا و فیلمش را هو کردند، هماطور که در دهه شصت میلادی «حادثه» اثر آنتونیونی نیز به سرنوشتی مشابه دچار شد.

اگر به تئوری توطئه باور داشته باشیم می‌توانیم سرخ عدم حضور سینمای ایران در جشنواره فیلم کن امسال را به مدیر جشنواره فیلم برلین نسبت دهیم. [می‌بینید که این تئوری تا کجاها که نمی‌رود؟!۱۲ سال گذشته مدیر جشنواره برلین در ایران حضور داشت و موقعی که جوایز سینمای ایران، در موزه سینما را تماشا می‌کرد آن جمله کلیدی را گفت: «وترین سینمای ایران جایزه‌ای را از جشنواره برلین کم دارد.» به دلیل آن که سال گذشته جشنواره فیلم فجر تاریخ برگزاری‌اش را تغییر داد؛ سینمای ایران این مجال را یافت که در برلین حاضر شود، البته نسبت به مدیر عالی می‌ماند. اما اتفاق رخ داد، شاید توانست منشاء این همه جنجال پیرامون جشنواره فیلم کن شود. کن سال‌ها است که یک قاعده نانوشته (شاید هم نوشته شده) دارد؛ فیلمی که در جشنواره دیگری شرکت کرده باشد در جشنواره کن پذیرفته نخواهد شد. بنابراین هر سه فیلمی که در برلین به نمایش درآمده؛ شانس نمایش در کن را یاد نکردند.

آشوب‌های اخیر در فرانسه را به یاد دارید؟ که کار به جایی رسید که نخست‌وزیر و البته پشتیبانش یعنی رئیس‌جمهور فرانسه مجبور شدند که کوتاه‌بایند و از موضع قبلی خود عدول کنند. این تظاهرات در کشور فرانسه که آن را «مهد آزادی می‌نامند؛ مانند تیغی دو دم عمل کرد: نه امکان سرکوب (به‌طور کامل) فراهم بود و نه می‌شد آن هرج‌ومرج عظیم را تحمل کرد.

اگر بخواهیم با نگاهی بدبینانه به این تحولات اجتماعی نگاه کنیم و همچنان قائل به آن تئوری سرشناس (!) باشیم؛ به سادگی می‌توان به این نتیجه رسید که برگزارکنندگان جشنواره فیلم کن این نگرانی را با خود داشته‌اند که جشنواره‌شان تحت‌الشعاع این رویدادها اگر قرار بگیرد ار ارزش و اعتبار آن در جشنواره کن این دوره مورد شلکبار خواهد گرفت. همچنان تأکید می‌کنم که شاید، یکی از راه‌های بارئ منحرف کردن افکار عمومی این می‌توانسته باشد که عدم حضور فیلمی از آسیا و علمی‌الخصوص ایران، آن قدرها یک خبر مهم می‌توانسته باشد که جشنواره کن را همچنان «خبر ساز» کند. سومین نکته‌ای که در مورد عدم انتخاب فیلم‌های ایرانی در جشنواره کن می‌توان اشاره کرد، برخوردهایی است که در داخل کشور با این مسئله صورت گرفته است. این اصل را اگر بپذیریم که هیچ جشنواره‌ای هیچ‌گاه تعهد نداده است که حتماً فیلمی از سینمای ایران داشته باشد، چه بسا بسیاری از برخورداری انجام شده در هفته‌های جاری را بتوان راحت‌تر نقد کرد. در واقع می‌توان گفت که هم مخاطبین و هم موافقین جشنواره فیلم کن مسئله را از آنچه که هست بزرگ‌تر کرده‌اند. به مبارزه طلبیدن جشنواره کن و چسباندن انگ‌های گوناگون همان قدر نازیاست که صاحبان فیلمی اعلام کنند که فیلم‌شان را پیش از هر جای دیگری ابتدا در این جشنواره نمایش می‌دهند. حکایت جشنواره فیلم کن، حکایت علیرضا داوودنژاد باید در همین سبک سرخوشانه و رها جشنواره کن نه آغاز جهان است نه پایان آن. جایزه گرفتن و با نرفتن یا شرکت دادن و یا ندادن، پذیرفته شدن یا نشدن یک فیلم در یک جشنواره (حتی مطمح و شناخته شده) محکی برای خوب یا بد بودن فیلم‌ها نیست. فیلم خوب حتی اگر در هیچ جشنواره‌ای شرکت نکند، همچنان فیلم خوبی است. یک‌بار دیگر نام پیلا و فیلمش را به خاطر بیاورید. آن فیلم الان کجاست؟ در کدام نشریات تخصصی سینمایی از آن و کارگردانش وجود دارد؟ باور کنید هیچ کجا!

سپینا

سه بازیگر فیلم «مطب دکتر کالیگاری» در جشنواره فیلم کن ۲۰۰۷

جنجال برسر حضور سینمای ایران در این دوره جشنواره کن با اعلام رسمی تشکیل چتر سینمای ایران و نمایش ۱۸ فیلم ایرانی در بازار کن فروکش کرد